

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 207/21
Люксембург, 23 ноември 2021 г.

Решение по дело C-564/19
IS (Незаконосъобразност на определението за преюдициално
запитване)

**Правото на Съюза не допуска вследствие на протест на генералния прокурор в
интерес на закона национален върховен съд да установи
незаконосъобразността на преюдициално запитване, отправено от по-
нисшестоящ съд, тъй като поставените въпроси не са релевантни и
необходими за решаването на спора в главното производство**

*Въз основа на предимството на правото на Съюза националният съд трябва да не се
съобразява с националната съдебна практика, която накърнява правото му да отправя
запитвания до Съда*

Пред съдия на Pesti Központi Kerületi Bíróság (Централен районен съд Пеща, Унгария) е образувано наказателно производство срещу шведски гражданин. По време на първия проведен от разследващия орган разпит подсъдимият, което не владее унгарски и е ползвал услугите на устен преводач от шведски език, е уведомен за подозренията срещу него. Няма обаче никаква информация за начина, по който е бил избран устният преводач и са били проверени неговите умения, нито за това дали устният преводач и подсъдимият са могли да се разбират. Всъщност в Унгария не съществува официален регистър на писмени и устни преводачи и в унгарската правна уредба не е уточнено кой и по какви критерии може да бъде назначен в това качество в наказателното производство. Поради това сезираният съдия смята, че нито адвокатът, нито съдът са в състояние да проверят качеството на устния превод. Според него при такива обстоятелства има вероятност да бъдат нарушени правото на подсъдимия да бъде уведомен за правата му и правото му на защита.

Поради това този съдия решава да отправи до Съда запитване относно съвместимостта на унгарската правна уредба с Директива 2010/64¹, отнасяща се до правото на устен и писмен превод в наказателното производство, и с Директива 2012/13², отнасяща се до правото на информация в такова производство. Той иска да установи и дали в случай на несъвместимост е възможно наказателното производство да бъде продължено в отсъствие на подсъдимия, като в унгарското право подобно производство е предвидено в определени случаи, когато подсъдимият не се е явил в съдебното заседание.

След като Съдът е бил сезиран с това първоначално запитване, Kúria (Върховен съд, Унгария) се произнася по протест на унгарския главен прокурор в интерес на закона срещу акта за преюдициално запитване и го обявява за незаконосъобразен, без обаче да засяга правните му последици, тъй като по същество поставените въпроси не са релевантни и необходими за решаването на съответния спор. По същите мотиви като залегналите в решението на Kúria (Върховен съд) срещу отправилния запитването съдия е образувано дисциплинарно производство, решението за образуването на което междувременно е оттеглено. Посоченият съдия има съмнения относно това дали подобно производство и решението на Kúria (Върховен съд) са в съответствие с правото на Съюза и по какъв начин последното решение се отразява на по-нататъшния ход на образуването пред него

¹ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 2010 г., стр. 1).

² Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 2012 г., стр. 1).

наказателно производство, поради което отправя допълнително преюдициално запитване в това отношение.

Съображения на Съда

На първо място, Съдът, заседаващ в голям състав, постановява, че **системата на сътрудничество между националните юрисдикции и Съда**, установена с член 267 ДФЕС, **не допуска** вследствие на протест в интерес на закона **национален върховен съд да установи незаконосъобразността на преюдициално запитване, отправено от по-нисшестоящ съд, тъй като поставените въпроси не са релевантни и необходими за решаването на спора в главното производство**, без да засяга правните последици на акта за преюдициално запитване. Всъщност **подобен контрол за законосъобразност е сходен с контрола за допустимост на преюдициалните запитвания, който само Съдът има правомощие да упражнява**. Освен това подобна констатация за незаконосъобразност може, от една страна, да отслаби тежестта на отговорите, които Съдът ще даде, и от друга, да ограничи упражняването на правомощието на националните съдилища да отправят преюдициални запитвания до Съда, поради което може да ограничи ефективната съдебна защита на правата, които частноправните субекти черпят от правото на Съюза.

При това положение **принципът на предимство на правото на Съюза изисква по-нисшестоящият съд да не се съобразява с решението на върховния съд на съответната държава членка**. На този извод не се отразява обстоятелството, че впоследствие Съдът може евентуално да обяви за недопустими преюдициалните въпроси, поставени от по-нисшестоящия съд.

На второ място, Съдът констатира, че **правото на Съюза не допуска срещу национален съдия да бъде образувано дисциплинарно производство, с довода че е отправил до Съда преюдициално запитване**, като само възможността за образуване на такова производство може да засегне предвидения в член 267 ДФЕС механизъм, както и независимостта на съответния съдия, която е от основно значение за правилното функциониране на този механизъм. Освен това подобно производство може да възпре всички национални съдилища да отправят преюдициални запитвания, а това би могло да застраши еднаквото прилагане на правото на Съюза.

На трето и последно място, Съдът разглежда задълженията на държавите членки по Директива 2010/64, що се отнася до устния и писмения превод в наказателните производства. В това отношение държавите членки трябва да приемат конкретни мерки, за да гарантират, от една страна, че устният и писменият превод са достатъчно качествени, така че заподозреният или обвиняемият да разбере повдигнатото срещу него обвинение. В това отношение създаването на регистър на независими писмени или устни преводачи е едно от средствата за постигане на тази цел. От друга страна, приетите от държавите членки мерки трябва да позволят на националните съдилища да проверяват дали устният превод е достатъчно качествен, за да се гарантират справедливостта на производството и упражняването на правото на защита.

След тази проверка националният съд може да стигне до извода, че поради неадекватното качество на устния превод или невъзможността да се установи неговото качество дадено лице не е било уведомено на език, който разбира, за повдигнатото срещу него обвинение. При това положение Директиви 2010/64 и 2012/13 във връзка с правото на защита по смисъла на член 48, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз не допускат наказателното производство да бъде продължено задочно.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда.

Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106